

CEDRA

LETNO VSEBINSKO POROČILO 2025

V letu 2025 smo nadaljevali neposredno organiziranje delavk in delavcev v maloprodaji in drugih storitvenih dejavnostih, razvijali delo z mladimi v zdravstvu in socialnem varstvu, sodelovali pri uveljavljanju Zasukove minimalke, soustvarjali Delavsko koalicijo ter začeli izvajati program Mladi za dostojno delo, skupno dobro in okolje. Raziskovanje, izobraževanje, javno delovanje in organiziranje smo povezovali v skupne procese, namenjene krejitvi kolektivne moči, solidarnosti in večji vključenosti delavcev ter mladih.

CEDRA v letu 2025

CEDRA je skozi leto povezovala terensko organiziranje, soraziskovanje, izobraževanje, javne kampanje in sodelovanje s sindikati ter drugimi organizacijami. Poseben poudarek je bil na nadaljnjem delu v maloprodaji, razvoju organiziranja mladih v zdravstvu in socialnem varstvu, podpori kulturnim delavcem ter širjenju javnega in izobraževalnega dela med mladimi.

Leto v številkah

8	14	450
organizacijskih in izobraževalnih delavnic	raziskovalnih intervjujev	podpisov pod petico v Sparu
≈40	36	88
novih kontaktov mladih v zdravstvu in socialnem varstvu	udeležencev Cedrine šole organiziranja	udeležb v prvih petih aktivnostih programa za mlade

Organiziranje v maloprodaji in storitvenem sektorju

- V prvi polovici leta smo skupaj z delavkami in delavci v Sparu nadaljevali kampanjo za višje plače in več prostega časa. S terenskimi obiski, delavskimi sestanki in petico smo krepili povezanost med poslovalnicami, širili članstvo ter podpirali razvoj aktivnega delavskega odbora.
- V kampanji je bilo neposredno zajetih 43 poslovalnic; pridobili smo nove člane in zbrali 450 podpisov pod skupnimi zahtevami. Poudarek ni bil le na številkah, temveč na tem, da delavke same razpravljajo o zahtevah, prevzemajo naloge in sodelujejo pri načrtovanju nadaljnjih akcij.
- V Lidlu smo nadaljevali delo na področju varnosti in zdravja pri delu. Delavke so dokumentirale nevarno nalaganje palet in druga tveganja; po ugotovitvah inšpekcije je sledila zahteva po novi oceni tveganja in varnejši organizaciji dela.
- V drugi polovici leta smo dodatno mapirali širši storitveni sektor, obnavljali neposredne kontakte z delavci ter pripravljali podlago za nove organizacijske pobude v maloprodaji in drugih storitvenih dejavnostih.
- Aprila smo se udeležili 4. konference sindikatov trgovine jugovzhodne Evrope, kjer smo izmenjali izkušnje o organiziranju v trgovskih verigah, delovnem času, plačah in gradnji delavske moči prek meja posameznih podjetij.

Mladi v zdravstvu in socialnem varstvu

- V sodelovanju s Sindikatом zdravstva in socialnega varstva Slovenije smo razvijali sistematično delo z mladimi, ki v sektor vstopajo že med študijem in prakso ter se zgodaj srečajo s kadrovsko podhranjenostjo, preobremenjenostjo in negotovimi pogoji dela.
- Na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru smo izvedli delavnico in informativno stojnico, pripravili brošuro »Na mladih svet stoji« ter zbrali približno 40 novih kontaktov mladih, zainteresiranih za nadaljnje sodelovanje in sindikalno organiziranje.
- Ključna metoda je bilo soraziskovanje. Z mladimi smo izvedli enajst poglobljenih intervjujev, v katerih smo skupaj analizirali izkušnje izobraževanja, prakse in zaposlovanja ter iskali skupne probleme in možnosti kolektivnega odziva.
- Delo je postavilo podlago za trajnejšo mrežo mladih v zdravstvu in socialnem varstvu. Del ugotovitev je bil objavljen v sindikalnem glasilu Obtok, širša javna analiza pa je sledila na spletni strani CEDRA v začetku leta 2026.

Več: [Od pričakovanih do dejanih: mladi v zdravstvu in socialnem varstvu](#)

Kultura: Zasukova minimalka in kolektivni standardi

- Leto 2025 je prineslo pomemben premik za zunanje delavke in delavce v kulturi. Po večletnih prizadevanjih sindikatov je 28. avgusta začela veljati Zasukova minimalka, ki določa minimalne standarde plačevanja umetniškega in ustvarjalnega dela za zunanje izvajalce v javnih kulturnih institucijah.
- CEDRA je v okviru dolgoletnega sodelovanja z ZASUK sodelovala pri podpori uveljavljanju novega standarda in pri pripravi aktivnosti, s katerimi so se delavke in delavci seznanili z njegovim praktičnim pomenom ter možnostmi kolektivnega ukrepanja ob nespoštovanju.
- Septembra smo v Ljubljani in Mariboru izvedli dve delavnici »Zasukova minimalka – brez zastojkarstva«. Poseben poudarek je bil na uporabi novega spletnega kalkulatorja, preverjanju minimalnega plačila, dokumentiranju kršitev ter povezovanju kulturnih delavcev za skupno uveljavljanje standardov.
- Zasukova minimalka velja za zunanje izvajalce umetniškega in ustvarjalnega dela ne glede na pogodbeno obliko. Ureditev določa tudi najmanj en delovni dan obračuna ter plačila, vezana na primerljiva delovna mesta v javnem sektorju.

Več: [Zasukova minimalka – kalkulator in pojasnila](#)

Delavska koalicija in javno zagovorništvo

- Spomladi 2025 smo skupaj z borbenimi sindikati in civilnodružbenimi organizacijami javno nastopili proti predlagani pokojninski reformi. Na novinarski konferenci 7. aprila smo opozorili na višanje upokojitvene starosti, podaljšanje referenčnega obdobja, slabše usklajevanje pokojnin ter na nesorazmerje med prispevki delavcev in delodajalcev.
- Iz sodelovanja se je maja oblikovala Delavska koalicija, široko zavezništvo več kot 25 sindikatov in civilnodružbenih organizacij. Koalicija je pripravljala analize in predloge amandmajev, organizirala javne nastope in sestanke z odločevalci ter vzpostavila skupne spletne in terenske kanale za informiranje delavcev in širše javnosti.
- Po sprejetju reforme je Delavska koalicija v prvi fazi referendumskega postopka v nekaj dneh zbrala skoraj 10.000 podpisov, bistveno več od potrebnega začetnega praga. Sledila je širša terenska kampanja zbiranja overjenih podpisov po vsej Sloveniji.
- CEDRA je sodelovala pri koordinaciji aktivnosti na Štajerskem, pripravi vsebin, terenskih akcijah in komunikaciji. Posebej smo razvijali kratke, razumljive videovsebine, ki so posledice reforme prikazovale skozi konkretne izkušnje delavk; ena izmed njih je postala ena najbolj odzivnih objav kampanje na družbenih omrežjih.
- Skozi kampanjo smo okrepili neposredne povezave med različnimi sindikati, delavskimi kolektivi in civilnodružbenimi pobudami ter pridobili pomembne izkušnje za nadaljnje skupno zagovorniško in organizacijsko delo.

Več: [CEDRA: odziv na dogovor o pokojninski reformi](#) • [Delavska koalicija](#)

Solidarnost in javna prisotnost

- V javnosti smo podpirali delavske kolektive in sindikaliste, kadar so bili zaradi organiziranja ali zagovarjanja delavskih pravic izpostavljeni pritiskom. Oktobra smo javno stopili v podporo sindikalistu in Sindikatu poštnih delavcev ter poudarili, da je napad na sindikalno organiziranje napad na celotno delavstvo.
- Spletno stran in družbena omrežja smo uporabljali za poročanje o delavskih kampanjah, dogodkih, sindikalnem povezovanju in raziskovalnem delu ter za približevanje kompleksnih vprašanj širši javnosti.

Mladi za dostojno delo, skupno dobro in okolje

Junija 2025 smo začeli izvajati 20-mesečni program Erasmus+ Mladi za dostojno delo, skupno dobro in okolje. Program izhaja iz dolgoletnega dela CEDRA na področju delavskih in socialnih pravic ter ga razširja z bolj sistematičnim vključevanjem mladih, participativnim izobraževanjem in povezovanjem vprašanj dela, demokratične participacije, skupnega dobrega in okoljske pravičnosti.

Vzpostavitev programa in delo projektne ekipe

- Ob začetku smo oblikovali projektno ekipo mladih sodelavk in sodelavcev ter izvedli uvodne in redne koordinacijske sestanke. Skupaj smo razdelali cilje, učne izide, program dela, odgovornosti in časovnico dogodkov.
- Mapirali smo potencialne udeležence in sodelujoče organizacije, pripravljali učna in raziskovalna gradiva, vprašalnike, metode za spremljanje učnih učinkov ter praktična orodja za delavnice in terensko delo.
- Mladi niso bili vključeni le kot udeleženci, temveč tudi v načrtovanje, pripravo in izvedbo aktivnosti. S tem smo krepili njihove kompetence za projektno delo, javno nastopanje, organiziranje skupin, kritično mišljenje in demokratično sodelovanje.
- Celoten program je zasnovan kot 17 participativnih dogodkov in spremljajočih aktivnosti, ki vključujejo delavnice, filmske večere, bralna srečanja, soraziskovanje, mapiranje in lokalno terensko delo.

Prvih pet aktivnosti v letu 2025

V prvih mesecih izvajanja smo izvedli pet aktivnosti, ki so skupaj zabeležile 88 udeležb mladih. Vsebinski poudarki so se med seboj dopolnjevali:

- kritična pismenost in razumevanje sodobnih delovnih pogojev skozi film ter strukturirano razpravo;
- mapiranje kot metoda prepoznavanja skupnih problemov, odnosov in možnosti za organiziranje;
- povezovanje dostojnega dela, neenakosti, skupnega dobrega in okoljske oziroma podnebne pravičnosti;
- bralna srečanja, ki so mladim omogočala skupno interpretacijo zahtevnejših besedil, argumentirano razpravo in povezovanje teorije z vsakodnevnimi izkušnjami;
- sprotna evalvacija in refleksija, s katerima smo spremljali, kako udeleženci razumejo delavske pravice, solidarnost, kolektivno delovanje in možnosti aktivnega udejstvovanja.

88

udeležb mladih v letu 2025

19 na filmskem večeru • 20 na delavnici mapiranja • 19 na delavnici o dostojnem delu, skupnem dobrem in okolju • 15 + 15 na prvih dveh bralnih srečanjih

Več: [Mladi za dostojno delo, skupno dobro in okolje](#) • [CEDRA – dogodki](#)

Cedrina šola organiziranja 2025

- Decembra smo izvedli Cedrina šola organiziranja 2025, ki smo jo javno zastavili kot refleksijo desetletnega delovanja. Srečanje je povežalo delavke in delavce, sindikalne zaupnike, člane CEDRA in sodelavce iz različnih okolij ter ustvarilo prostor za skupno učenje iz preteklih kampanj in organizacijskih izkušenj.
- Šole se je udeležilo 36 ljudi. Del programa je bil namenjen pregledu razvoja CEDRA in izkušenj z gradnjo delavskih kolektivov, drugi del pa praktičnim metodam organiziranja, ki jih udeleženci uporabljajo na delovnih mestih in v sindikalnih strukturah.
- Posebej smo poudarili, da organiziranje ni enkratna mobilizacija, temveč dolgoročen proces: gradnja zaupanja, razvoj novih organizatorjev, skupno sprejemanje odločitev, prenos znanja in povezovanje posameznih bojov v širšo delavsko solidarnost.
- Šola organiziranja ostaja eno ključnih mest, kjer CEDRA povezuje izkušnje s terena, soraziskovanje in izobraževanje ter jih pretvarja v praktično znanje za nadaljnje delo.

Več: [Cedrina šola organiziranja 2025 – refleksija 10-letnega delovanja](#)

Organizacijski razvoj in nadaljnja krepitev CEDRA

Različna področja dela v letu 2025 so hkrati krepila organizacijo samo. Razvoj novih programov, širjenje dela z mladimi, sodelovanje v širših koalicijah in nadaljevanje terenskega organiziranja so zahtevali bolj sistematično koordinacijo, dokumentiranje, spremljanje rezultatov in prenos znanja med člani.

- Z vzpostavitvijo programa Mladi za dostojno delo, skupno dobro in okolje smo okrepili kompetence za načrtovanje in koordinacijo daljših programov, spremljanje udeležbe, sprotne evalvacije ter pripravo participativnih izobraževalnih vsebin.
- S soraziskovanjem med mladimi v zdravstvu in socialnem varstvu ter z nadaljnjim delom v maloprodaji smo poglobili povezavo med raziskovanjem in organiziranjem: znanje nastaja skupaj z ljudmi na terenu in je namenjeno konkretnemu kolektivnemu delovanju.
- Šola organiziranja in druga izobraževanja so omogočala sistematičnejši prenos organizacijskih izkušenj na nove ljudi ter krepitev sposobnosti članov in delavskih aktivistov za samostojno vodenje pogovorov, sestankov, mapiranja in kampanj.
- Delavska koalicija in sodelovanje z različnimi sindikati sta razširila našo mrežo ter okrepila sposobnost javnega zagovorništva, medijskega nastopanja in koordinacije skupnih kampanj na nacionalni ravni.
- V naslednjem obdobju želimo dodatno okrepiti stabilno profesionalno in organizacijsko infrastrukturo CEDRA: kontinuirano terensko prisotnost, razvoj organizatorjev, rednejše raziskovalne in javne vsebine, spremljanje rezultatov ter dolgoročno finančno stabilnost organizacije.
- Stabilnejša organizacija pomeni predvsem več časa in kapacitet za tisto, kar je jedro našega dela: dolgoročno podporo delavskim kolektivom, krepitev sindikatov, opolnomočenje delavk in delavcev ter skupno uveljavljanje boljših delovnih in življenjskih pogojev.

Pogled naprej

V leto 2026 smo vstopili z nadaljevanjem dela v maloprodaji in storitvenem sektorju, z razvijajočo se mrežo mladih v zdravstvu in socialnem varstvu, z nadaljevanjem programa za mlade ter z okrepljenim sodelovanjem s sindikati in delavskimi organizacijami. Posebno pozornost namenjamo temu, da se iz posameznih aktivnosti razvijejo trajnejše organizacijske strukture in da se znanje, pridobljeno na terenu, pogosteje pretvori v raziskovalne, komunikacijske in zagovorniške vsebine.

Naš cilj ostaja jasen: več organiziranih delavk in delavcev, močnejši kolektivi in sindikati ter več ljudi, ki lahko sami vodijo skupne boje za delavske in socialne pravice.

Več o našem delu: cedra.si • [Dogodki](#) • [Raziskovalni članki](#) • [Mladi za dostojno delo](#)